

Olimpiada de Matematică – etapa locală- Galați
16 februarie 2013

Clasa a X-a

Problema 1.

- a). Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $(11+6\sqrt{2})^x = 6 \cdot (3+\sqrt{2})^x - 7$.
- b). Să se determine numerele naturale n pentru care are loc egalitatea:

$$\left(\frac{-1+i\sqrt{3}}{2}\right)^n + \left(\frac{-1-i\sqrt{3}}{2}\right)^n = 2.$$

Problemă selectată de
Viorica Bujor, profesor, Galați

Problema 2. Fie $z_A, z_B \in \mathbb{C}$, afixele punctelor A respectiv B , de forma:

$$z_A = a + b \cdot i, z_B = b + a \cdot i, a, b \in \mathbb{R}^*, b < a.$$

- a). Să se determine o relație între a și b , astfel ca triunghiul AOB să fie echilateral. Să se determine triunghiurile echilaterale OAB cu aria $\sqrt{3} \text{ cm}^2$
- b). În condiția $0 < b < a$, pe latura AB a triunghiului echilateral OAB se construiesc pătratele $ABCD, ABC'D'$. Să se calculeze afixele punctelor C, D, C', D' în funcție de b .

Ioan Toderiță, profesor, Galați

Problema 3. Fie numerele reale $a, b, x_1, x_2, x_3, \dots, x_n \in (0, 1)$ astfel încât $b^n \leq x_1 \cdot x_2 \cdot x_3 \cdot \dots \cdot x_n$. Să se demonstreze că $(\log_a b)^n \geq \log_a x_1 \cdot \log_a x_2 \cdot \log_a x_3 \cdot \dots \cdot \log_a x_n$.

Problemă selectată de
Viorica Bujor, profesor, Galați
din G.M.nr.11,2012

Problema 4. Să se demonstreze că nu există nicio funcție $f: \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$ care verifică simultan proprietățile:

- a). $f(x+y) + f(x \cdot y^2) = f(x) \cdot f(y^3) + 1, (\forall) x, y \in \mathbb{Z}$
- b). $f(1) = 2$.

Constantin Ursu, profesor, Galați

	<p>b).</p> $\left(\frac{-1+i\sqrt{3}}{2}\right)^n = \left(\cos\frac{2\pi}{3} + i\sin\frac{2\pi}{3}\right)^n = \cos\frac{2n\pi}{3} + i\sin\frac{2n\pi}{3};$ $\left(\frac{-1-i\sqrt{3}}{2}\right)^n = \left(\cos\frac{4\pi}{3} + i\sin\frac{4\pi}{3}\right)^n = \cos\frac{4n\pi}{3} + i\sin\frac{4n\pi}{3};$ $\cos\frac{2n\pi}{3} + i\sin\frac{2n\pi}{3} + \cos\frac{4n\pi}{3} + i\sin\frac{4n\pi}{3} =$ $2\cos(n\pi) \cdot \cos\left(\frac{n\pi}{3}\right) + 2i\sin(n\pi) \cdot \cos\left(\frac{n\pi}{3}\right) = 2 \cdot (-1)^n \cdot \cos\left(\frac{n\pi}{3}\right);$ $2 \cdot (-1)^n \cdot \cos\left(\frac{n\pi}{3}\right) = 2 \Leftrightarrow (-1)^n \cdot \cos\left(\frac{n\pi}{3}\right) = 1 \Rightarrow$ $\cos\left(\frac{n\pi}{3}\right) = (-1)^n \Rightarrow \frac{n\pi}{3} = k\pi \Rightarrow n = 3k, k \in \mathbb{Z}$	<p>1p</p> <p>1p</p> <p>1p</p> <p>1p</p>
<p>2.</p>	<p>a).</p> <p>Fie $z_A = z_A - z_B = z_B \Leftrightarrow a+ib = (a-b) \cdot (1+i) \Leftrightarrow$ $\sqrt{a^2+b^2} = a-b \cdot \sqrt{2} \Leftrightarrow$ $\Leftrightarrow a^2 + b^2 - 4ab = 0 \Leftrightarrow (a-2b)^2 = 3b^2 \Leftrightarrow$ $a-2b = b\sqrt{3} \Leftrightarrow a = 2b \pm b\sqrt{3} \Leftrightarrow a = b \cdot (2 \pm \sqrt{3}).$</p> <p>Există două relații ce satisfac condiția $a > b$.</p> <p>1. $a = b \cdot (2 + \sqrt{3}) \Rightarrow z_A = b \cdot (2 + \sqrt{3} + i)$ sau $z_A = 2 \cdot b \cdot \sqrt{2 + \sqrt{3}} \cdot \left(\cos\frac{\pi}{12} + i\sin\frac{\pi}{12}\right);$ $z_A = b \cdot \sqrt{(2 + \sqrt{3})^2 + 1} = 2 \cdot b \sqrt{2 + \sqrt{3}}.$</p> <p>2. $a = b \cdot (2 - \sqrt{3}) \Rightarrow z'_A = b \cdot (2 - \sqrt{3} + i)$ sau $z'_A = 2 \cdot b \cdot \sqrt{2 - \sqrt{3}} \cdot \left(\cos\frac{7\pi}{12} + i\sin\frac{7\pi}{12}\right);$ $z'_A = b \cdot \sqrt{(2 + \sqrt{3})^2 + 1} = 2 \cdot b \sqrt{2 + \sqrt{3}}.$</p> <p>Analog, $z_B = b \cdot (1 + (2 + \sqrt{3}) \cdot i)$ și $z'_B = b \cdot (1 + (2 - \sqrt{3}) \cdot i).$</p> <p>Există 2 triunghiuri echilaterale.</p>	<p>2p</p> <p>1p</p>

	<p>Din $S_{AOB} = \sqrt{3} \text{ cm}^2 \Rightarrow l = 2 \text{ cm} \Rightarrow a-b \cdot \sqrt{2} = 2 \Leftrightarrow a-b = \sqrt{2}$.</p> <p>Dar pentru $a = b(2 + \sqrt{3})$, se obține: $a - b = b \cdot (1 + \sqrt{3}) \Rightarrow a-b = b \cdot (1 + \sqrt{3}) = \sqrt{2} \Rightarrow$</p> $ b = \frac{\sqrt{2} \cdot (\sqrt{3} - 1)}{2} = \frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{2} \Rightarrow b_{1,2} = \pm \frac{\sqrt{6} - \sqrt{2}}{2} \Rightarrow a_{1,2} = \pm \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot (\sqrt{3} + 1).$ <p>Astfel, $z_A = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot (\sqrt{3} + 1 + i \cdot (\sqrt{3} - 1))$ și $z'_A = -\frac{\sqrt{2}}{2} \cdot (\sqrt{3} + 1 + i \cdot (\sqrt{3} - 1))$,</p> $z_B = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot (\sqrt{3} - 1 + i \cdot (\sqrt{3} + 1)), z'_B = -\frac{\sqrt{2}}{2} \cdot (\sqrt{3} - 1 + i \cdot (\sqrt{3} + 1)).$	<p>1p</p> <p>1p</p>
	<p>b).</p> <p>Fie $z_D = x + iy, x, y \in \mathbb{R}$</p> <p>Din $[AD] \equiv [BA] \Leftrightarrow z_A - z_D = z_B - z_A \Rightarrow (x-a)^2 + (y-b)^2 = 2 \cdot (a-b)^2$ (1)</p> $\overline{AB} \cdot \overline{AD} = 0 \Leftrightarrow \overline{AD} = (x-a) \cdot \vec{i} + (y-b) \cdot \vec{j};$ $\overline{AB} = (b-a) \cdot \vec{i} + (a-b) \cdot \vec{j};$ $(x-a) \cdot (b-a) + (y-b) \cdot (a-b) = 0, b \neq 0 \Rightarrow x - y + b - a = 0$ (2) <p>Din (1), (2) \Rightarrow</p> $\begin{cases} x = 2a - b \\ y = a \end{cases} \Rightarrow z_D = 2a - b + i \cdot a;$ <p>sau</p> $\begin{cases} x = b \\ y = 2b - a \end{cases} \Rightarrow z'_D = b + i \cdot (2b - a)$ <p>dar $z_A + z_C = z_D + z_B \Rightarrow z_C = z_D + z_B - z_A \Rightarrow z_C = a + i \cdot (2 \cdot a - b);$</p> <p>Analog, $z_{C'} = 2 \cdot b - a + b \cdot i$</p> $\begin{cases} z_C = b \cdot (2 + \sqrt{3}) (1 + \sqrt{3} \cdot i) \\ z_D = b \cdot (2 + \sqrt{3}) \cdot (\sqrt{3} + i) \end{cases};$ $\begin{cases} z_{C'} = b \cdot (-\sqrt{3} + i) \\ z_{D'} = b \cdot (1 - i \cdot \sqrt{3}) \end{cases}$	<p>1p</p> <p>1p</p>

3	$b^n \leq x_1 \cdot x_2 \cdot x_3 \cdot \dots \cdot x_n \left. \vphantom{b^n} \right\} \Rightarrow \log_a b^n \geq \log_a (x_1 \cdot x_2 \cdot x_3 \cdot \dots \cdot x_n) \Leftrightarrow$ $a \in (0,1)$ $\log_a b^n \geq \log_a x_1 + \log_a x_2 + \log_a x_3 + \dots + \log_a x_n \Rightarrow$ $\log_a b \geq \frac{\log_a x_1 + \log_a x_2 + \log_a x_3 + \dots + \log_a x_n}{n}$ $\log_a x_i > 0 = \log_a 1, (\forall) i = \overline{1, n}, \text{ deoarece numerele } a, x_i \in (0,1), (\forall) i = \overline{1, n}$ <p>Se aplică inegalitatea mediilor:</p> $\log_a b \geq \frac{\log_a x_1 + \log_a x_2 + \dots + \log_a x_n}{n} \geq \sqrt[n]{\log_a x_1 \cdot \log_a x_2 \cdot \dots \cdot \log_a x_n} \Rightarrow$ $\log_a b \geq \sqrt[n]{\log_a x_1 \cdot \log_a x_2 \cdot \log_a x_3 \cdot \dots \cdot \log_a x_n}$ <p>Ridicând ambii membri la puterea a n-a, se obține inegalitatea cerută.</p>	<p>3p</p> <p>1p</p> <p>2p</p> <p>1p</p>
----------	--	---

<p>4.</p>	<p>Metoda 1.</p> <p>Deoarece $f(1) = 2$, vom lua $y = 1, (\forall) x \in \mathbb{Z}$.</p> <p>Se obține:</p> $f(x+1) + f(x) = f(x) \cdot f(1) + 1, (\forall) x \in \mathbb{Z} \Rightarrow f(x+1) = f(x) + 1, (\forall) x \in \mathbb{Z}.$ <p>Demonstrăm prin inducție matematică</p> $P(n): f(x+n) = f(x) + n, (\forall) n \in \mathbb{N}^*, (\forall) x \in \mathbb{Z}$ <p>$P(1)$ este adevărată;</p> <p>Presupunem $P(n)$ adevărată ;</p> <p>Dar $f(x+n+1) = f((x+n)+1) = f(x+n) + 1 = f(x) + n + 1 \Rightarrow$</p> <p>$P(n+1)$ adevărată ;</p> <p>În concluzie $f(x+n) = f(x) + n, (\forall) n \in \mathbb{N}^*, (\forall) x \in \mathbb{Z}$ (1)</p> <p>În această relație $x \Rightarrow x - n \Rightarrow f(x) = f(x-n) + n \Rightarrow$</p> $f(x-n) = f(x) - n \quad (2)$ <p>Din (1) și (2) $\Rightarrow f(x+k) = f(x) + k, (\forall) k \in \mathbb{Z}, (\forall) x \in \mathbb{Z}$.</p> <p>Luând $x=0 \Rightarrow f(k) = f(0) + k;$</p> <p>Pentru $k = 1 \Rightarrow f(1) = f(0) + 1 \Rightarrow f(0) = 1.$</p> <p>În concluzie $f(x) = x + 1, (\forall) x \in \mathbb{Z}$</p> <p>Verificăm condițiile problemei</p> $f(x+y) + f(x \cdot y^2) = f(x) \cdot f(y^3) + 1, (\forall) x, y \in \mathbb{Z}$ pentru funcția găsită: $f(x) = x + 1, x \in \mathbb{Z}$ <p>Egalitatea devine:</p> $x + y + 1 + y^2x + 1 = (x + 1) \cdot (y^3 + 1) + 1 \Leftrightarrow y + y^2x = xy^3 + y^3.$ <p>Pentru $x=0$ și $y=2$, obținem $2=8$(fals) \Rightarrow nu există funcții care să verifice condițiile problemei.</p>	<p>2p</p> <p>2p</p> <p>2p</p> <p>1p</p>
------------------	--	---

	<p>Metoda 2. $f(x+y) + f(x \cdot y^2) = f(x) \cdot f(y^3) + 1, (\forall) x, y \in \mathbb{Z}$</p> <p> $Fie \begin{cases} x=0 \\ y=1 \end{cases} \Rightarrow f(1) + f(0) = f(0) \cdot f(1) + 1 \Rightarrow$ $2 + f(0) = 2 \cdot f(0) + 1 \Rightarrow f(0) = 1;$ </p> <p> $Fie \begin{cases} x=1 \\ y=-1 \end{cases} \Rightarrow f(0) + f(1) = f(1) \cdot f(-1) + 1 \Rightarrow$ $1 + 2 = 2 \cdot f(-1) + 1 \Rightarrow f(-1) = 1;$ </p> <p> $Fie \begin{cases} x=-1 \\ y=1 \end{cases} \Rightarrow f(0) + f(-1) = f(-1) \cdot f(1) + 1 \Rightarrow$ $2 = 3(fals) \Rightarrow$ nu există funcții f cu proprietățile date. </p>	<p>2p</p> <p>2p</p> <p>2p</p> <p>1p</p>
--	---	---